

## PLUS ULTRA of NEC PLUS ULTRA?

*/Plus ultra, steeds verder.....*

Zolang de mensheid bestaat is hij op pad geweest, bezig zijn horizon te verruimen, letterlijk en figuurlijk.

De wereld is gezien de welhaast onbegrensde reismogelijkheden en communicatiemiddelen in deze tijd welhaast tot een groot dorp geworden, wat zeker te merken is aan het zich snel over de wereld verspreiden van het vreselijke Coronavirus.

Even een reis boeken is een fluitje van een cent en het is een normale zaak familie en bekenden gedurende een wereldtrip thuis te volgen via internet, op “*Volg me.....*” sites etc.

De spreuk PLUS ULTRA, te vinden op het wapen van Spanje, werd door Keizer Karel V, al in 1516 Koning Karel I van Spanje, gekozen als variant op de tekst NEC PLUS ULTRA, de tekst die Hercules volgens de overlevering op de Zuilen van Hercules had gebeiteld aan weerszijden van de Straat van Gibraltar om hiermee het einde van de wereld in de klassieke oudheid te markeren.

De beschaafde, geciviliseerde wereld, bevond zich bij het begin van onze jaartelling op het westelijk halfrond rond de MARE NOSTRUM, de Middellandse Zee.

Onder Karels bewind kende Spanje een enorme koloniale expansie en met dit motto wilde hij aangeven dat de Straat van Gibraltar niet langer het einde van de wereld was. Door het goud dat uit Amerika binnenkwam kon hij de Keurvorsten in wat nu Duitsland is omkopen en zo Rooms Keizer worden, tot groot ongenoegen van de Franse koning die dat ook ambieerde maar geen geld had.....

Karel V, een soort Sepp Blatter van de Fifa *avant la lettre* dus....

*Dit alles, ruim 500 jaar geleden, heeft de wereld veranderd zoals wij hem nu kennen...*

Voor de oudste geschreven berichtgeving op het gebied van reizen moeten we vooral bij de oude Grieken, en met name Herodotus, zijn.

Hij vergast ons in zijn “Historiën” op beschrijvingen van volkeren en culturen, de een vaak nog fantastischer dan de ander.

Imaginaire landen, bevolkt door imaginaire wezens behoren tot de essentiële componenten van Atlantis, Utopia, de Gouden Tijd, de Eilanden der

Gelukzaligen enz.

Shangri La, El Dorado: altijd is er fascinatie voor het onbekende geweest, hier zijn bibliotheken over volgeschreven.

Denken we verder aan de Cycloop, de lotuseters en andere vreemde wezens en monsters die Odysseus tegenkwam op de lange omzwervingen naar zijn eiland Ithaka – laat dit ons in wezen niet een beeld zien van de wijze waarop de oude Grieken in de tijd van Homerus over hun burens dachten, zoals de mens in deze tijd in feite vaak nog over andere culturen en levensvormen denkt, vanwege gebrekkige kennis of onvoldoende interesse ter zake?

De Griekse, en later ook Romeinse, belevingswereld is voor ons denken van eminent belang geweest. De klassieke mythen vormden een deel van onze onderwijscultuur. In de huidige tijd versnelt de voortschrijdende wetenschap in rap tempo de ontmythologisering van het heelal en lijkt de mythe het te hebben afgelegd tegen de rationaliteit.

De hedendaagse jongere generatie blijkt vaak een betreurenswaardig gebrek aan algemene ontwikkeling te vertonen, zeker als het gaat om de wortels van onze eigen westerse cultuur. Dat de Bijbel een algemeen bekend boek is, ook al heb je er nooit in gelezen, is geen vanzelfsprekendheid meer. Iets waar zeker rekening mee dient te worden gehouden in de gesprekken met nieuwe kandidaten voor de vrijmetselarij. Achteloos met termen als “de Tempel van Salomo”, ”Openbaring van Johannes’ e.d. strooien kan zonder goede begeleiding, lees “instructie”, tot verwarring en onbegrip leiden.

Dit geldt vaak ook voor de zg. Korankenners, die ons de Islam als enige waarheid willen voorhouden. Er zijn genoeg jonge jihad-gangers die op pad gaan na vlug nog een “*Koran voor Dummies*” in de rugzak te hebben gepropt.

Volgens Joseph Campbell is de mythe “*een sleutel voor de spirituele mogelijkheden van het menselijk leven*”. Met andere woorden: wij hebben de mythe nodig als richtingwijzer om onze innerlijke reis te volbrengen.

In zijn optiek staan in drie stadia van het menselijk bewustzijn de verhalen van Oidipous, Theseus en Christus centraal.

Het leven van Oidipous speelt zich af in onvrijheid en wordt door het lot bepaald. Hij wil zijn lot ontlopen, maar hoe hij daar ook zijn best voor doet, door zijn gebrek aan bewustzijn overkomt het lot hem toch: hij doodt zijn vader en trouwt met zijn moeder – zonder hier weet van te hebben.

Nadat hij dit ontdekt heeft steekt hij zichzelf de ogen uit en wordt een arme zwerver, slechts vergezeld door zijn dochter Antigone, en is zo van machtig vorst vervallen tot armzalige bedelaar.

Een volgende fase is het verhaal van Theseus: hij gaat uit vrije wil de strijd aan met de Minotaurus, zijn schaduwkant. Daarvoor onderneemt hij de reis in het duister van zijn eigen innerlijk – het labyrint. Hij wordt geholpen door de lichtende kroon die hij van Ariadne, de dochter van Minos, krijgt en de draad die zij vasthoudt om de weg terug te kunnen vinden. Maar na zijn overwinning op de Minotaurus kan ook hij de gewonnen individuele vrijheid niet voldoende omzetten in bewustzijn om zijn lot te ontlopen.

Jung noemt de schaduw een van de meest herkenbare archetypes in iedere mens. Zich bewust worden van je eigen schaduw betekent volgens hem te aanvaarden dat de duistere aspecten van je eigen persoonlijkheid werkelijk bestaan. Deze aanvaarding vormt de basis van elke zelfkennis en ondervindt gewoonlijk heel wat weerstand. Zelfkennis als psychotherapeutische maatregel is vaak een moeizaam karwei dat heel wat tijd kan vergen.

En raken we hier niet de kern van onze arbeid in de loge? Is het niet zo dat er een verband bestaat tussen het ons ontworstelen aan de schaduwkant van ons bewustzijn en onze bouwstijl, die het labyrint vermijdt. De ruwe steen van de leerling gaat over in de kubieke steen: alles rechthoekig, overzichtelijk, transparant.

In een derde stadium ontmoeten we de Christusfiguur, het symbool van de werkelijk vrije mens, die de verleiding van de wereldse macht afwijst, het “ik” overwint en de onsterfelijke goddelijke kern van de mens aan het licht brengt.

In de Middeleeuwen leidde de bekeringsdrang van de kerk van Rome tot een aanzienlijke verruiming van de geografische horizon van het toenmalige Europa.

De Kruistochten zorgden voor een nieuwe impuls, waarbij vooral het verre oosten en zijn bewoners aan bod kwamen. De negatieve kant die deze bekeringsdrift met zich meebracht heeft pas achthonderd jaar later tot excuses van de Paus van Rome geleid en de onzalige gevolgen van de kruistochten duren nog tot vandaag de dag voort. Veel frictiepunten tussen oost en west zijn een gevolg van nog immer niet geheelde wonden uit deze tijd. Dogma's in religies leidden tot fundamentalisme en dat leidt weer tot een ongebreideld misbruik van macht. Het tot op de punt en komma leterlijk nemen van alles wat er in de zogenaamde Heilige Boeken als de Bijbel, Thora en Koran staat, zonder rekening te houden met steeds veranderende tijden, normen en waarden, heeft vaak desastreuze gevolgen gehad voor mens en maatschappij, - iets wat nog dag en dagelijks in het nieuws is.

Automatisch dringt zich hierbij het begrip tolerantie op, en verenigen wat ons scheidt – respect en begrip voor andere meningen waar de ware vrijmetselaar naar dient te streven. In onze westerse cultuur hebben de kerkelijke dogma's vaak een kwalijke rol gespeeld – denken we maar aan Copernicus, Galilei en

Giordano Bruno die in 1600 op de Campo dei Fiori in Rome werd verbrand vanwege zijn metafysische speculaties over o.a een uitdijend heelal, niet passend in het op wetenschap gestoeld beeld van de autoritaire en zich almachtig voelende en letterlijk Gods woord in pacht hebbende Kerk.

“*Het heelal, de cirkel, waarvan het middelpunt overal en de omtrek nergens is*”, aldus de als godslasterlijk opgevatte woorden van Bruno. Woorden die u als mason bekend in de oren zullen klinken....

Zelfstandig zoeken naar Waarheid was en is nog steeds strikt uit den boze in veel religies! Boekverbranding is nog steeds niet uitgebannen. Het stemt je treurig als je ziet hoe in Nimrud, Irak, en Palmyra de drieduizend jaar oude schitterende restanten van oude beschavingen letterlijk met de botte bijl werden vernield, zoals ook vrouwen en kinderen tussen de Zuilen van Palmyra werden afgeslacht. Reden:het zouden resten van afgoderij zijn, hetgeen wordt bepaald door een religie die tweeduizend jaar na de bouw van die monumenten is ontstaan.

De Kruistochten en daarmee samenhangende reizen leidden echter ook tot een nieuw literair genre: de reisgidsen. Hierin konden de pelgrims naar het Heilig Land informatie vinden over de merkwaardige flora en fauna die ze daar konden aantreffen. Op een houtsnede in de gids “*Peregrinationes in Terram Sanctam*” van Bernard von Breydenbach zijn allerlei dieren te zien, waarvan alleen de dromedaris in werkelijkheid voorkwam.

De waarneming van Amerika door Columbus is sterk door deze oude tradities beïnvloed. Hij was er immers stellig van overtuigd dat het door hem ontdekte land vlakbij dat van de grote Khan, de keizer van China, moest liggen. In een brief uit 1493 schreef hij geen monsterlijke wezens op de ontdekte eilanden te hebben aangetroffen, terwijl hij vervolgens in dezelfde brief schrijft over de Carib-indianen die contact hadden met een eiland bewoond door Amazone-achtige vrouwen. Verder heeft hij het over een streek waar de mensen met staarten werden geboren. Bij nadere gegevens over het eiland van de menseneters staat te lezen dat de bewoners slechts één oog hebben, dat zij hondenkoppen hebben en bloed drinken.

Columbus is in onze tijd ook in opspraak, zijn standbeelden worden ook van de sokkels getrokken en in Mexico is verhitte discussie of ze in 2021 nog wel de Ontdekking, in andere ogen de gewelddadige Verovering van Amerika 500 jaar geleden feestelijk moeten herdenken....

Even terzijde: we staan hier in de mooie CACAOfabriek.... Cacao, mais, aardappels, tomaten en nog veel meer: tot ons gekomen door de Spanjaarden, meegebracht uit Zuid-Amerika, overal zelfde voedsel.... verder nog rijst, specerijen, uit Azie tot ons gekomen.

Kolonialisme, gemakkelijk zwart-wit te bekijken, zonder nuances of historisch besef, zoals tegenwoordig gebeurt!

De gedachte dat er een nieuwe weg naar Azië was ontdekt leidde tot een projectie van de bekende ideeën over het eigen gedeelte van de wereld op het nieuwe werelddeel, met alle daaruit voortkomende ellende voor de bewoners ervan. Alleen al de naam *Indios*, Indianen, is een simpel voorbeeld van deze foute ideeën.

In 1537 vaardigde Paus Paulus III in Rome de bul *Sublimis Deus* uit waarin hij bekend maakte dat ook de Indianen met rede en ziel begiftigde menselijke wezens waren.

Ik denk dat we kunnen stellen dat de mensen altijd, tot en met onze eigen tijd aan toe, andere volkeren en culturen hebben bekeken vanuit de hier geldende WESTERSE optiek. Hieraan werd het EIGEN, de eigen IDENTITEIT van alle andere volkeren en culturen ondergeschikt gemaakt, met veelal noodlottige gevolgen: denken we alleen maar aan de vloek van de slavernij die op Bijbelse gronden werd gerechtvaardigd!

Een van de manieren om zich van de vriendschap van God te verzekeren was in de middeleeuwen het maken van pelgrimsreizen. De pelgrimstocht werd gezien als de meest volmaakte en geliefde vorm van ascese die het helden-christendom van de 11e eeuw de zich om hun zeilenheil bekommerende ridders te bieden had. Pelgrimage was boetedoening: mensen die openlijk hadden bekend zwaar gezondigd te hebben werden door de bisschop verplicht ter loutering een pelgrimstocht te maken. Dit had ook een symbolische betekenis: de tocht van de pelgrim bracht de opgang van het volk van God naar het beloofde land tot uitdrukking. Ook hij was op weg naar het Koninkrijk. En in de derde plaats was de pelgrimstocht ook een bron van genoeg. Ook in die tijd was reizen al vaak een aangename bron van verstrooiing, zeker in het gezelschap van vrienden.

Een goed voorbeeld hiervan zijn de “Canterbury Tales” van Geoffrey Chaucer. De tochten waren onderverdeeld in etappes met bepaalde kerken, waarin zegenbrengende relikwieën bewaard werden, als vaste rustpunten.

De drie grote centra waren Rome met het graf van Petrus, Santiago de Compostela met het graf van Jacobus de Meerdere en Jeruzalem met het graf van Christus.

Het oudste reisdoel was uiteraard het Heilig Land. De pelgrimsreis hier naar toe was het gevolg van de incarnatie zelf: God werd mens, land werd heilig, vooral die plaatsen die in het leven van de God-Mens een beslissende rol hebben gespeeld.

Voor de mens die het leven zag als een weg met vertrekpunt God en eindpunt

God was de pelgrimstocht de meest wezenlijke verbeelding van het bestaan. Het woord pelgrim duidt al op de visie dat de mens slechts een vreemdeling op deze aarde is.

De bedoeling van de pelgrimstocht was een moeizame, meestal verre tocht te maken die diende om door de struikelblokken tijdens de tocht een opofferende verzoening te bewerkstelligen. Anders dan in de moderne reiscultuur was het een door de theologie en historie nauwkeurig bepaalde plaats. De pelgrim zocht in zijn reis naar een geestelijk en moreel doel in een wereld die gebouwd op eeuwige waarheden in stand gehouden werd door een geordend geheel van hecht verbonden schepsels in een voortstuwende wereldorde.

Behalve door pelgrims werd er ook veel rondgetrokken door gespecialiseerde vaklieden als steenhouwers, schilders of bekwame borduurders. Zij vormden het begin van de vrijmetselarij, het bij elkaar verkeren in loges, iets wat later uitgroeide tot wat wij nu de speculatieve vrijmetselarij noemen.

Studenten trokken van universiteit naar universiteit om de beste leermeesters te zoeken. Ook onder de kloosterlingen die eigenlijk hun leven binnen de kloostermuren dienden door te brengen treffen we fervente reizigers aan. Het grote voorbeeld hiervan is wel Erasmus: zijn hele leven was hij op reis, achtervolgd door vermaningen om binnen de muren van zijn klooster terug te keren.

De etappes van de pelgrimsreis zijn in wezen niets anders dan een metafoor voor de stadia van de levensreis van de mens. Niet de BESTEMMING, het doel, maar de REIS op zichzelf is het wezenlijke.

In deze tijd van ontkerkelijking mogen pelgrimstochten zich in een vernieuwde belangstelling verheugen, vooral die naar Santiago de Compostela, nu even op een laag pitje uiteraard door de COVID-crisis.

Hier wil ik even stil bij blijven staan, omdat ik de tocht naar Santiago zelf eens jaren geleden van hieruit gefietst heb, als bezinning na het beeindigen van mijn arbeidzaam leven.

Deze Camino heet ook wel de Melkweg, de Vía Láctea, omdat de drukte op deze route in de Middeleeuwen zo groot was als het aantal sterren dat in de Melkweg boven de pelgims kon worden gezien.

De route bestond uiteraard allang, en is echt geen katholieke uitvinding voor de heilige St. Jacob, maar mooi overgenomen door de kerk.

Net als in die tijd wordt de aankomst in Santiago vaak ook nu nog als een teleurstelling ervaren: de pelgrims komen aan in een stad met de bekende

lawaaierige toeristische kermis van sjacherende prullariaverkopers en andere wereldse zaken en ze worden ruw weggerukt uit de serene, meditatieve sfeer die de tocht hen vaak heeft gebracht, teruggeworpen op zichzelf als ze waren in hun vaak eenzame reisperioden.

Van de routes naar Santiago bestond in de Middeleeuwen al een reisgids, een onderdeel van de zogeheten "*Codex Calixtinus*". Dit is een zeer knappe en fraaie vervalsing gebleken door de Franse geestelijke Aymeri Picaud, die de indruk wist te wekken dat Paus Calixtus II (1119- 1124) de ware auteur was.

De teksten beslaan een periode van twee á drie eeuwen en waren bedoeld om Santiago de Compostela te promoten.

De gids geeft een beschrijving van de routes met wat er aan religieuze kunst te beleven viel, waar je voor op moest passen en beschrijvingen van zeden en gewoonten van de bevolking van de streken waar ze door trokken. Die logen er vaak niet om, zoals deze beschrijving van de Navarrezes laat zien, de bewoners van Navarra in Noord- Spanje:

***“Zij zijn kwaadaardig, hebben een donkere geluidskleur en een onzure blik. Zij zijn slecht, verdorven en trouweloos, onbetrouwbaar en omkoopbaar, wulps, drankzuchtig, gewelddadig, woest en ruig, brutaal en onbeschaamd, gewetenloos en zonder enige vriendelijkheid, wreed en strijdlustig. Zij hebben geen enkele goede eigenschap en zijn eigenlijk alleen bedreven in kwaad en onrecht.”*** En ***“Als je ze ziet eten is het net alsof je honden of varkens ziet vreten; en als je ze hoort praten is het alsof je honden hoort blaffen.”***

Op een andere plaats laat Picaud niet onvermeld dat in sommige delen van Spanje boeren kuisheidsgordels op hun ezels aanbrachten om ze zo tegen de lusten van hun buurlieden te beschermen.

Gelukkig konden maar weinig mensen deze reisgids lezen, en degenen die dat wel konden trokken zich er niet al te veel van aan.

Op zondag 3 juli 2011 werd de Codex gestolen. Boze tongen beweerden dat de kerk hier zelf de hand in had gehad om van de toch wat kwalijke inhoud bevrijd te zijn. Een jaar later, op 4 juli 2012, werd de codex teruggevonden. Hij was gestolen door een elektricien en zijn vrouw, uit wraak voor zijn ontslag bij de kathedraal.

Bij het ontstaan van de liturgie door de hervormers van Cluny ging ook het kerkritueel de vorm van een levensreis aannemen. De lichamelijke deelname van de monnikengemeenschap kwam tot uitdrukking in een trektocht, vergelijkbaar met de uittocht van Mozes naar het Beloofde Land: een processie.

De kathedraal was in de Middeleeuwen het middelpunt van het sacrament en de burcht was het profane middelpunt dat de kathedraal beschermde: we kunnen er de heerschappij van het geestelijke en de heerschappij van het stoffelijk leven in zien, beide in harmonie met de ene bron, de genade van de kruisiging.

Als we een parallel naar de vrijmetselarij trekken wordt dit in de Tempel weergegeven in de symbolische betekenis van ons schootsvel met zijn geestelijke en stoffelijke sfeer en het centrum waarheen zich onze arbeid voltrekt: het Tableau.

Reizen is in de Vrijmetselarij de term die wordt toegepast op de bewegingen die de kandidaat door de werkplaats maakt gedurende het verloop van zijn beproevingen, met de speciale betekenis daaraan gekoppeld.

Op zijn reizen in de graden is de mason voortdurend op zoek zonder te vinden wat hij zoekt. Hieruit volgen weer nieuwe reizen om de zoektocht voort te zetten. Het uiteindelijke, niet te verwezenlijken, doel is voor iedere mason verschillend. Dit wil niet zeggen dat iedere vrijmetselaar maar op eigen houtje voort reist: door samen te reizen proberen wij, vrijmetselaren, dit geestelijke doel steeds meer als een einddoel af te bakenen. In de voorhof duiden we dit met de term compareren aan. Iedere aanwezige broeder heeft zijn eigen inbreng: wat de een aanspreekt kan voor de ander nietszeggend zijn. Als het niet kunnen compareren ernstige vormen aan gaat nemen en tot fricties leidt kan de ultieme stap het dekken van de Graad of zelfs de hele Orde zijn.

Tolerantie en verdraagzaamheid zijn basisbegrippen in de maçonnieke cultuur. Een cultuur die gelukkig nog steeds zijn beoefenaars vindt.

Sinds eind achttiende eeuw vinden de activiteiten in de gehele tempel plaats, waarbij het tableau een centrale plaats inneemt. Het tableau vormde vroeger al het middelpunt van alle activiteiten. Via rondtrekkende bewegingen kwam men steeds dichterbij de kern. Het leven is immers te vergelijken met een zoektocht door het labyrint. In enkele Franse kathedralen bevindt de grafsteen van de bouwheer zich nog in het centrum van de in het plaveisel afgebeelde doolhof. Het bekendste labyrint in een kathedraal is dat in die van Chartres.

Het tableau is het sacrale middelpunt van de loge. Het is het eindpunt van de reizen uit de dood, het punt ook waar de leerling zijn eerste arbeid aanvangt.

Vanaf het ogenblik dat wij geboren worden tot het moment dat wij de reis naar het E.O. aanvangen zoeken wij tastend onze weg in de duisternis en niemand van ons zou zonder gids het rechte pad kunnen vinden of op het rechte pad kunnen blijven. Bij zijn eerste reizen als vrijmetselaar leert de leerling dat we leven en lopen door **Geloof**, vertrouwen, en niet door gebruik te maken van ons gezichtsvermogen. Het besef dat onze Geleider ons heeft behoed voor vallen



leert ons *Wijsheid*.

Deze eenvoudige rite is door zijn diepe betekenis niet voor niets een van de oudste en meest universele van de mensheid.

Met de huidige ontkerkelijking zien we weer de hang van de mens naar riten en symbolen. Dit leidt ook weer tot allerlei bijgeloof, gebedsgenezers, kwakzalverij e.d. Mensen die zogenaamd niet-gelovig zijn hebben ook steeds vaker te maken met engelen dan de zogenaamde echte gelovigen. Maar Vrijmetselarij is geen magie; in de Loge leren wij ons te richten op de ObdH, de Voortstuwende Wereldorde. Daardoor dienen wij op een hoger zedelijk plan te komen. In het geloof neemt magie vaak de plaats in van de moraal, in de vrijmetselarij staan moraal, zedelijke waarden, op de eerste plaats. Dat is een van de waarden van onze arbeid hier.

Uiteraard heeft een zo oude, universele en in wezen zo eenvoudige rite veel betekenissen aangewreven gekregen. Hoe meer, hoe beter, of zoals een groot bijbelkenner eens heeft gezegd: hoe meer betekenissen wij er in vinden, hoe rijker we zijn!

De leerling wordt geleerd dat wij uit het Westen komen en naar het Oosten op weg zijn. De drijfveer is "*het zoeken naar het Licht*". Na de drie reizen bij zijn inwijding, waarvan de symboliek hem na elke reis wordt geduid, wordt hem met het verwijderen van de blinddoek een ogenblik het Licht gegund met de woorden: **OP U KOMT HET AAN!**, met de wijsvinger van de aanwezige Bbr. op zijn hart gericht.

Het moment van het definitief verwijderen van de blinddoek staat me nog altijd bij. Toen mijn blinddoek werd afgedaan werd ik op mijn schouder getikt en keek ik in het gezicht van mijn br. Willem, die mijn geleider bleek te zijn! Hij was toen lid van een loge in Utrecht.

En voor mij was het ook bijzondere ervaring de geleider van mijn br. Hub te mogen zijn, met wie ik een bijzondere band had opgebouwd en die het tot Mr van eer in deze loge heeft gebracht.

Van de leerling wordt actieve deelname aan de arbeid gevraagd, **OP HEM KOMT HET AAN!**

Als Vrijmetselaars zijn we zelfstandig op zoek naar Waarheid. Doordat we niet op zoek zijn naar DE Waarheid kunnen we door ons *reizen*, of zo u wilt, *arbeiden*, een gevarieerd bouwwerk optrekken dat uiteindelijk de Tempel der Vervolmaking dient te worden. Dit betekent dus dat de arbeid net zo belangrijk is als het eindproduct. De bouwer aan de kathedraal wist dat hij het voltooide bouwwerk waarschijnlijk nooit zou zien: het eraan bouwen was het essentiële.

Zoals gezegd: reizen is de metafoor voor het menselijk bestaan; niet het doel, het eindpunt is belangrijk, want dat staat wel vast, maar het reizen zelf, het jezelf ontwikkelen en als vrijmetselaar proberen beter mens te worden, wat voor mij betekent het respecteren van de medemens en het niet beschadigen van de ander. Een bijzonder nobele, maar zware opgave om dat als een continuüm te laten verlopen!

Na het reizen komt de arbeid, twee zaken nauw met elkaar verbonden in onze maçonnieke werkwijze.

Het Engelse werkwoord voor reizen, *to travel*, is nauw verbonden met het Franse *travail*, - lichamelijke of geestelijke inspanning, arbeid, met name van moeizame of gedwongen aard, beslommering.

Reizen en werken – twee termen, die dus nauw met elkaar verweven zijn in de vrijmetselarij.

Ik heb wat reiservaringen en andere zaken, die mijn interesse hebben en mij als mason bezig houden de revue laten passeren. Ik heb in de loge veel ervaring opgedaan tijdens mijn ruim zesendertigjarig lidmaatschap van de Orde. Met veel broeders heb ik gereisd, in de voorhof, in de tempel en anderszins. Mijn levensreis heeft hierdoor zeker een betere invulling gekregen. Ook al blijft het doel ver weg, sommige paden worden rechter, en sommige omwegen kunnen worden vermeden.

En SAMEN reizen hier in de loge is op bepaalde momenten toch wel eens prettiger dan alleen reizen....

De mooiste boeken beginnen vaak met een reis, of gaan over reizen: als we onze boekenkast op dit onderwerp navlooiën krijgen we allemaal vast wel een stapeltje boeken bij elkaar dat met dit onderwerp verband houdt, of het nu over de INNERLIJKE of de UITERLIJKE aspecten van het reizen gaat!

Ollie B. Bommel beleeft zijn beste avonturen als hij in “de Oude Schicht” of aan boord van de “Albatros” met kapitein Walrus de wijde wereld intrekt. Tom Poes is daarbij zijn onontbeerlijke goede geleider die hem bijstaat bij het opruimen en omzeilen van de hinderlijke struikelblokken.

De ontdekkingsreis van Charles Darwin aan boord van de “Beagle” leidde tot zijn beroemde theorie “On the origin of Species”, o.a vormgegeven bij de Galápagoseilanden. Zijn theorie deed de hele bestaande wetenschap in een klap op zijn grondvesten trillen en leidde en leidt nog steeds tot verbitterde disputen in wetenschappelijke en kerkelijke kringen aangaande onze oorsprong (waar komen we vandaan?, wat doen we hier?) waarbij de vraag centraal staat hoe de

ObdH in dit alles nog zijn plaats heeft...

We leven in een moeilijke tijd. Het egocentrisme rukt op. Oorlogen op basis van religies als IS. Wreedheid, geen mededogen, moderne slavernij, kinderarbeid, vrouwenonderdrukking, homohaat, alles op basis van een Godsleer. Een wrede god, de god uit het Oude Testament, niet de god van Liefde uit het Nieuwe Testament, het symbool van de vrijmetselarij.

We leven in een snelle maatschappij, alles moet kunnen, alles is te zien en moet te zien zijn en te horen, rust is vaak ver te zoeken. We moeten constant bereikbaar zijn, waar we ons ook bevinden... Dit leidt steeds vaker tot allerlei psychische en andere problemen.

Gaan we naar de vermenselijkte robot of gerobotiseerde mens, in elk geval is *Big Brother watching you!*

Algoritmes worden opgeslagen en proberen ons bestaan naar wie weet wiens hand te zetten..... Complottheorieën schieten als paddestoelen uit de grond...

Reizen is vaak verworden tot snel, alles willen zien, je laten volgen op internet, oppervlakkigheid. En de vraag is of dit de hedendaagse mens gelukkiger maakt.....

Reizen in de geest, vanuit je luie stoel, kan daarom ook wel eens zijn voordelen hebben... En wellicht steeds veiliger worden, gezien de reuring in de wereld...

De reis van je dromen moet altijd blijven bestaan.....

En wordt het nu PLUS ULTRA of gaan we door deze moeilijke tijd naar een tijd van bezinning met NEC PLUS ULTRA?

En zoals de oude Grieken al zeiden *panta rei, oeden menei, alles stroomt, niets blijft.....*

Ik sluit af met het volgende citaat van Philipp Blom:

“GEEN PLANEET B”

*“Het zou fantastisch zijn als we een tweede planeet hadden, een ideale waarnemingspost met zicht op de aarde, waarop Homo Sapiens, een slachtoffer van zijn eigen evolutionaire succes, een historisch experiment doormaakt waarvan de mislukking ook zijn einde kan betekenen. Zullen de fascinerende primaten succes hebben? Wat voor gevolgen heeft de steeds grotere technologische reikwijdte van hun ambities? Wanneer worden ze zich bewust van hun situatie, als dat al gebeurt? En hebben ze genoeg gemeenschappelijke*

*wilom te overleven? Vanaf een andere planeet zou het fascinerend zijn dat gade te slaan.*

*Maar er is nog geen tweede planeet gevonden.*

BR. CJM Hacken

29/10/2020 Loge HDL, no. 254

Tekst die ooit op *Designhuis* stond....

*Loslaten*

*(Designhuis)*

*Vreemde mensen, de straten vol met geluiden en geuren die je nog nooit eerder hebt ervaren, de taal die je niet-gelovig kunt plaatsen, een werelddeel met tijdsbesef zo anders dan normaal.*

*Nieuwe gewoontes en gebruiken.*

*Een week zonder de normaal altijd zo aanwezige social media. In plaats van schreeuwen en opdringerig te zijn nu rust en een plek om alle indrukken en verwonderingen ruimte te geven.*

*Eens echt in het hier en nu leven.*

*Onthaasten en verwonderen in een totaal nieuwe wereld.*

